

www.mevzuattakip.com.tr

Belediye Başkanlığının Herhangi Bir Şekilde Boşalması Halinde Yapılacak İşlemler

UYARI: Makale'nin tamamına, sitemize üye girişi yaptıktan sonra ulaşabilirsiniz. Siteye üye değilseniz, lütfen ÜYE OL butonuna tıklayarak üye olunuz. Üyelik esnasında, girilen bilgilerin şüpheli olması halinde, üyeliğiniz silinecektir.

BELEDİYE BAŞKANLIĞININ HERHANGİ BİR ŞEKİLDE BOŞALMASI HALİNDE YAPILACAK İŞLEMLER

Can Emre MEMİŞ

Orta Doğu Teknik Üniversitesi

Kentsel Politika Planlaması ve Yerel Yönetimler

Yüksek Lisans Öğrencisi

I- Giriş

Bilindiği üzere, ülkemizde mahalli idareler seçimleri 5 yılda bir yapılmaktadır. Bu seçimler ile belediye başkanları, belediye meclis üyeleri, il genel meclisi üyeleri ile köy ve mahalle muhtarları ve ihtiyar heyetleri seçilmektedir. Bu seçimlerde seçilenler ise Anayasamızın 127 nci maddesine göre 5 yıl süreyle bu görevlerini sürdürmektedirler.

Fakat bazı durumlarda, seçimle iş başına gelen bu görevliler görev süresi sona ermeden iş başından ayrılabilirler.

Biz bu yazımızda belediye başkanlarının hangi durumda, görev sürelerini tamamlayamadığını ve bunun sonucunda yeni belediye başkanlarının nasıl göreve

geldiğini ele alacağız.

II- Belediye Başkanlığının Boşalması

Belediye başkanlığı üç şekilde boşalabilmektedir.

Bunlar;

Sürekli boşalma hali,

Geçici boşalma hali,

Terör nedeniyle uygulanan tedbirlerle boşalma hali

olarak sıralanır.

Belediye Başkanlığı görevinin sona ermesi (sürekli boşalması) halleri, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 44 üncü maddesine şu şekilde düzenlenmiştir:

“Belediye başkanlığı, ölüm ve istifa hâllerinde kendiliğinden sona erer.

Belediye başkanının;

a) Mazeretsiz ve kesintisiz olarak yirmi günden fazla görevini terk etmesi ve bu durumun mahallin mülkî idare amiri tarafından belirlenmesi,

b) Seçilme yeterliğini kaybetmesi,

c) Görevini sürdürmesine engel bir hastalık veya sakatlık durumunun yetkili sağlık kuruluşu raporuyla belgelenmesi,

d) Meclisin feshine neden olan eylem ve işlemlere katılması,

Hâllerinden birinin meydana gelmesi durumunda İçişleri Bakanlığının başvurusu üzerine Danıştay kararıyla başkanlık sıfatı sona erer.”

Bunun yanında belediye başkanlığı geçici olarak da boşalabilmektedir. Bu durumlar;

- Görevden uzaklaştırma,

- Tutuklanma ve

- Seçim dönemini aşmayacak biçimde kamu hizmetinden yasaklama cezası alma halleridir.

Terör nedeniyle uygulanan tedbirlerle başkanlığın boşalması ise şu şekilde olmaktadır: Belediye başkanı veya başkan vekili ya da meclis üyesinin terör veya terör örgütlerine yardım ve yataklık suçları sebebiyle;

- Görevden uzaklaştırılması veya
- Tutuklanması ya da
- Kamu hizmetinden yasaklanması veya
- Başkanlık sıfatı veya meclis üyeliğinin sona ermesi halleri.

III- Belediye Başkanlığının Boşalması Hâlinde Yapılacak İşlemler

A) Belediye Başkanlığının Geçici veya Sürekli Boşalması Hali

Belediye başkanlığının yukarıda hükmü verilen 44 üncü maddedeki hallerin gerçekleşmesi halinde sürekli veya görevden uzaklaştırma, tutuklanma veya seçim dönemini aşmayacak şekilde kamu hizmetlerinden yasaklanma cezası almak suretiyle boşalması halinde; 5393 sayılı Kanununun 45 inci maddesinin birinci fıkrasına göre hareket edilir.

“Belediye başkanlığının herhangi bir nedenle boşalması durumunda, vali tarafından belediye meclisinin on gün içinde toplanması sağlanır. Meclis, birinci başkan vekilinin, onun bulunmaması durumunda ikinci başkan vekilinin, onunda bulunmaması durumunda en yaşlı üyenin başkanlığında toplanarak;

a) Belediye başkanlığının boşalması veya seçim dönemini aşacak biçimde kamu hizmetinden yasaklanma cezasının verilmiş olması durumunda bir başkan,

b) Başkanın görevden uzaklaştırılması, tutuklanması veya seçim dönemini aşmayacak biçimde kamu hizmetinden yasaklama cezası alması durumunda bir başkan vekili,

Seçer.”

Belediye başkanı veya başkan vekili belediye meclis üyeleri arasından ve gizli oyla seçilir.

İlk iki oylamada üye tam sayısının üçte iki ve üçüncü oylamada üye tam sayısının salt çoğunluğu aranır.

Üçüncü oylamada salt çoğunluk sağlanamazsa, bu oylamada en çok oy alan iki aday için dördüncü oylama yapılır.

Dördüncü oylamada en fazla oy alan üye, belediye başkanı veya başkan vekili seçilmiş olur. Oyların eşitliği durumunda kur'a çekilir.

Burada belirtilmesi gereken bir husus şudur:

"Başkanın görevden uzaklaştırılması, tutuklanması veya seçim dönemini aşmayacak biçimde kamu hizmetinden yasaklama cezası alması durumunda" yapılan başkan vekili seçiminden sonra; belediye başkanlığının yukarıda belirtilen sürekli boşalması hallerinin gerçekleşmesi nedeniyle boşalması durumunda, bu sefer başkan vekilinin görevi sona erer ve yukarıda belirtilen usule göre belediye başkanı seçimi gerçekleştirilir.

Yeni seçilen belediye başkanının görev süresi, yerine seçildiği başkanın görev süresi ile sınırlıdır.

Başkan vekili, yeni başkan seçilinceye veya görevden uzaklaştırılmış ya da tutuklanmış olan başkan göreve dönünceye kadar görev yapar.

B) Terör Nedeniyle Uygulanan Tedbirler Sonucu Belediye Başkanlığının Boşalması

2016 yılında, anılan 45 inci maddeye eklenen fıkra yeni bir düzenleme yapılmıştır. Bu düzenlemeye göre, belediye başkanı veya başkan vekili ya da meclis üyesinin terör veya terör örgütlerine yardım ve yataklık suçları sebebiyle görevden uzaklaştırılması veya tutuklanması ya da kamu hizmetinden yasaklanması veya başkanlık sıfatı veya meclis üyeliğinin sona ermesi hallerinde;

Büyükşehir ve il belediyelerinde İçişleri Bakanı,

Diğer belediyelerde vali tarafından görevlendirme yapılır.

Bu şekilde görevlendirilecek kişinin belediye başkanı seçilme yeterliğine sahip olması şarttır.

IV- Sonuç

Bu yazımızda, belediye başkanlığının boşalmasının hangi durumlarda olduğunu, bu durumlarda yapılacak iş ve işlemler neler olduğunu anlatmaya çalıştık.

Görüldüğü üzere belediye başkanlığı istifa, ölüm gibi nedenler ile boşalabildiği gibi, bazı durumlarda Danıştay kararıyla da olabiliyor. Bunlar sonucunda belediye meclisi on gün içinde toplanıp yeni belediye başkanını veya başkan vekilini seçiyor.

Buna karşılık terör ve terör örgütlerine yardım ve yataklık suçundan dolayı uygulanan tedbirler nedeniyle belediye başkanlığının boşalması halinde, duruma göre İçişleri Bakanı veya vali tarafından görevlendirme yapılıyor.

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA